

[Vivike.]

er det et sjældent og derfor kostbart metal, der kun produceres i større mængder ét sted i Amerika. Molybdæn spiller en betydelig rolle i moderne teknik, idet det hovedsagelig anvendes til forædling af stål. En stållegering med blot et par procent molybdæn er betydelig mere slidfast både ved normale og ved højere temperaturer end almindeligt stål. Det fortæller os, at her er tale om en meget kostbar vare. Der er i 1960 kun brugt 33 000 t af denne vare i den vestlige verden. Nu skal det nye kompagni altså beskæftige sig med at finde mere og, hvis der findes mere, at udvinde det.

Til efterforskning og udvinding af råstoffer i Østgrønland, har vi i forvejen Nordisk Mineselskab A/S. I loven om Nordisk Mineselskab A/S er det stadfæstet, at 55 pct. af aktiekapitalen skal være på danske hænder, og deraf skal igen 27,5 pct. være på statens hænder. Men hvis dette lovforslag gennemføres, kommer det ikke til at se sådan ud for det nye selskabs vedkommende, for her siges i lovforslagets § 2:

„Medmindre andet tillades af ministeren for Grønland, skal mindst 50 pct. af aktiekapitalen i det i § 1 omhandlede aktieselskab tilhøre den danske stat, danske kommuner, danske statsborgere eller danske selskaber, andelsselskaber, foreninger o. lign.“

Her står altså udtrykkeligt, at mindst 50 pct. af aktiekapitalen skal tilhøre den danske stat, og ser man efter i bemærkningerne, viser det sig, at det kunne man godt have ladet være med at putte ind i lovforslaget, for der står, at der ved dette lovforslag i modsætning til loven om Nordisk Mineselskab A/S ikke forudsættes nogen egentlig økonomisk deltagelse fra statens side i forbindelse med det nye selskabs dannelse, altså ud over den interesse, som staten allerede har i Nordisk Mineselskab A/S. Endvidere bemærkes det, at henvisningen til rigsdagens finansudvalg, som findes i § 3, stk. 5, i loven af 1952 er udeladt under hensyn til, at staten ikke forudsættes at stå som direkte deltager med kapitalmidler i det nye selskab.

I lovforslagets § 2, stk. 2, står der:

„Aktier, der tegnes fra dansk side, må ikke uden samtykke fra ministeren for Grønland overdrages eller pantsættes

til eller ved retsforfølgning eller på anden måde overføres til fremmede statsborgere eller til ikke her hjemmehørende firmaer eller juridiske personer.“

Som det ærede medlem hr. From var inde på, overlades det til ministeren; han alene bestemmer, om aktier må overdrages til personer uden for landets grænser.

Endelig truer jo fællesmarkedet. Hvordan vil det gå med en lovparagraf som denne her i tilfælde af, at vi kommer ind i fællesmarkedet, hvor vi jo ikke får ret meget at skulle have sagt i dette ting med hensyn til landets love og landets økonomi?

Men altså, aktierne fordeles med 50 pct. på danske hænder og 50 pct. på amerikanske hænder. Det er ifølge bemærkningerne, fordi Amerika forlanger 50 pct. Nu har jeg ikke noget specielt imod Amerika, ligesom jeg ikke har noget imod nogen fremmede nationer, men jeg har noget imod, at udenlandske trustere kan få fat i Grønland på den måde, som de kan få det, hvis dette forslag gennemføres i sin nuværende form. Skulle der være tale om udenlandsk hjælp, skulle det vise sig, at der findes så store rigdomme i Grønlands undergrund, at vi ikke selv har kapital og kraft til at udnytte dem, så ville jeg foretrække, at den udenlandske hjælp kom fra Norge eller Sverige, kort sagt fra Nordens lande.

Man trøster os med, at der skal være dansk flertal i bestyrelsen for det nye selskab. Det anser jeg ikke for at være nogen særlig garanti. Jeg kan dårlig tænke mig, at jeg selv bliver medlem af denne bestyrelse. Det bliver nu engang amerikanerne, som formentlig kommer til at dominere selskabet. En bestyrelse er én ting; en anden ting er direktører og ingeniører og dem, der har erfaringerne; deres ord vil altid veje meget tungt. Derfor frygter jeg for, at det bliver et amerikansk dirigeret foretagende.

Det område, der skal gives koncession for, er på 350 km², men jeg er bange for, at resten følger efter. Finder man nye forekomster i Grønlands undergrund, vil man sikkert henvide til, at nu har vi selskabet, som har erfaringerne, folk og materiel o. s. v., og det vil være naturligt, at dette selskab går videre med at udvinde, hvad der er fundet. Derfor mener jeg, at man nu